

او شیو کتاب محمد الحق نزد بولور ایجوالتی عبدالحق

نیعمای او علی بهاس ل تیه کیش

﴿ اسم ﴾

بولور شد سوز نره

تمامی محمد قوی باشی

بالاغه کور کم اسم بیروور که کیشکاش هم او قوچی صبیارغه

هدیه قبلورغه موافق کتاب

Доволено цензурою. С.-Петербургъ, 18 Іюня 1899 г.
Типографія Б. Л. Домбровскаго, въ Казани.

بسم الله الرحمن الرحيم

بالانك آتاسی اوز زنده- اوج حقى واردر اولگى سى خاتون آغان وقت
نسب وحسب وادب ایاسی اولان خاتون آلمق بالاغه آنا- جهتمندن
عار وناموس اولماسون .

ایکچی حقى کورکام اسم ویرمک اوچونچی حقى بالانک تلى آچاوب
سورلاشمک وقتى يتدکده لاله الا الله کلمه سنى اوکراتوب وقتى کلدکده
قرآن اوکراتوب دین علمنى بلدروب-الانى تر بيه ايتدکدن سوگره
اتا اناسى نك حرمتنى بلوب رعایه قيلمق بالاغه فرض بولور .

چنکه بالادنيايه کلمه آتاسی باایکچی کشی بولسه ده ملاونک قولاغينه
اذان او قوب وصولنه اقامت او قوب ايشتمد ر م ک کرکدر .

آندان شباطین قاهدق ایچون پیغمبر من صلی الله علیه و سلمدن روایت ایدر لر که
بویله ایدلسه ام الصبیان ضرری ایرشه اوزور و دخی صبی اوزرینه سوره
اخلاص او قمتی (انی اعینک و ذریته من الشیطان الرجیم آیتى اللهم اجعله
بر اتقبا و انبتة نباتا حسنا دیودعا قيلمق .

یتچی کونی کلدکده اسم قویمق هم عقبه قربانی قيلمق مساحب یعنی
مده بمرده کورکام اشدر اول و سوگره اولسه ده درست اولور . عقبه ایر
بالا ایچون ایکی قر بالا ایچون بر قوی قر بانغه بلری تورغان کبیبتلی
حبوانلردن بالانک قنلری جانلری سلامت کی ایچون حیوان نك وجودینی
فدا قيلمق نبتی بر له بوغاز له مقدن عبارتدر . ساچلرینی آلدروب آغرلقی
آلتون ویا که موش صدقه ویرمک تبوشدر . نبی صلی الله تعالی علیه وسلم فاطمه
رضی الله عنها که حضرت حسین نك یدنچی کوننده بویله بیورمشدر دخی

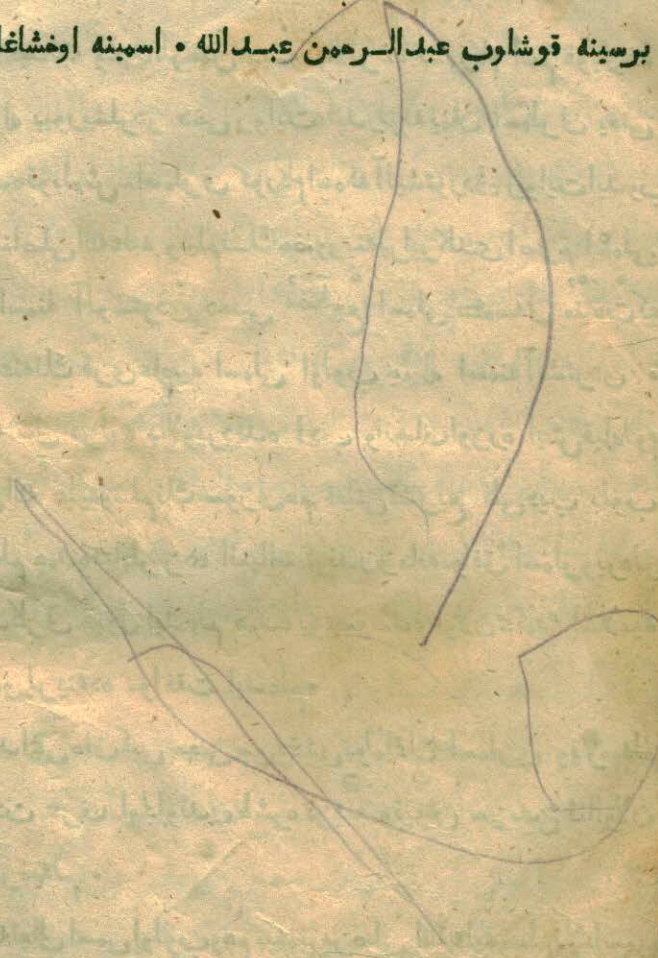
اوشبوکون دن باشلاب حالت رشدينه يتکانچی سنتلامک تپوشدر کورکام
اسم قویو خصوصنده سوز باشلام :

نبينا صلى الله عليه وسلم في اسمي بولسه ده، برابر کورمايوب - اهب اسماءکم
الى الله تعالى عبد الله وعبد الرحمن ديو بالارغه کورکام اسم قویارغه
یومشافلق برله بیورمشلردر دخی روایت ایدرلرکه یهان اسملر فی یعنی
زمان جاهلته قویلمش - اسملر فی کورکام اسمکه آلیشتوردقی روایت ایدوب
دیرلرکه نبینا صلی الله علیه وسلم نیک حضورینه بر ایرکلدی اصرم اسمی
ایردی ذرعه اسمنه آلوشتردی دهی مَصْطَجِ اسمی اگهسه فی منبعث که
هررضی الله عنهنک قزی عاصیه اسمی اولوب جهبله اسمنه آلشتردی •
اخوان لرم الله تعالى بزله بالاویردکده ادب وانصافی اوزره ایش قبله لوم
پیغمبرم صلی الله علیه وسلم نیک سوزنی هم فعلنی تشریح کلی دیب بلوب
موافقت ایدلم همدکتابلرمزده انبیا اسملرندن زمانه موافق اسملر ویره لر
دیو ذکر ایتدکارنی قبول ایدلم همدک بوجصوصده اولان محکمه اسلامیه
نصیحت و منشورلرینه ده موافقت ایدلم •

جاهلیت زمانداغی خلق کبی معنی سی یخشی بوله اغان اسملری ویرمهلم
شریعت و عادت عرف اولجاوندن طشره تزکیه و تپوش سزمدح ثنا اولان
اسملریده ویرمهلم •

ویرکان اسملر الله تعالی اسمی اولوب وهم پیغمبرم صلی الله علیه وسلم نیک اسمی
هم کتبه سی برله عهد ابوالقاسم دیمک کبی همد رشید، امین، حکیم کبی
منهی اولان اسملریده قویماهلم • قویغان اسملرمز نیک معنی سی کورکم بولوب
شریعت نقطه سنندن نظر اولندقده درست اولوب محکمه اسلامیه مز نیک

تنبیه و نصیحتاری و وجبی اولوب حکمه ارده یار اغان وقت همده انداشکان
 وقت یینکل بولوراق قسقه بر کلمه لر اولسه بیک موافق اولور ایدی اکر
 ایکی کلمه لی اولسه اضافه سی جائز یعنی ایکی کلمه معنی لری بویچه برسی
 برسینه قوشاوب عبدالرحمن عبدالله • اسمینه اوغشاغان بولسون •

کور کم اسماء

معنی سی بخشی شریعتکه موافق یازارغه هم انداشرکه ینکل بولغان بر
کلمه کنه بولغان اسماء:

زید	خبیر	حسین	اویس	آدم
سالم	داود	حصین	احقرم	ادریس
سخی	دهیه	عطیب	ایوب	ادهم
سعد	دامی	حنص	بشر	اهمد
سعید	ذهنی	حنیفه	بشیر	احوص
سقی	راسم	حازم	بکر	احنف
سقیان	رستم	حاتم	بلال	اسعد
سلاهان	راعب	خالد	بدیع	اسلم
سلبان	رضاء	خلف	تهمیم	اسماعیل
سلیم	رازی	هماد	ثابت	اسحاق
سهل	رأفت	حقی	ثوبان	احتم
سهیل	رمنی	هیره	جودت	ابراهیم
سنان	ریان	همدی	جواد	اصف
سراج	زبیر	حامد	جعفر	اصنفی
شجاع	زرعه	حطاب	جاود	الباس
شرمح	زفر	حیدر	جهیل	انس
شامل	زکریا	خبری	حبیب	انیس
شریفی	زکی	خلیل	حسین	اوس

شعيب	ظاهر	فضلان	مروان	نصر
شاکر	ظهير	فصیح	میسعود	نصير
شعبه	عابد	فاتح	مصعب	نضر
شفيع	عادل	فراج	مضر	نظيف
شرفي	عارف	قاسم	عجيب	نعمان
شکری	عباد	قدری	مطهر	نعيمان
شمعون	عثمان	قوام	مظفر	نعيم
شوکت	عزيز	کامل	معاذ	نجيب
شکيب	عزيز	کريم	معاويه	نشأت
صالح	علی	کعب	مفضل	نذير
صادق	علیم	کمال	معتل	ناظر
صابر	عباس	کنانه	مکحول	واصل
صائب	عامان	کظیم	منصور	ورقه
صديق	عمر	کشاق	منيب	وفاء
صفا	عوفی	لبید	منبر	وقاص
صهوان	عقنان	لیث	مهران	وکيع
صهيب	عصام	سجاهد	موسی	وليد
طالب	عیسی	محسن	معصوم	هاشم
ظاهر	عیاض	عمود	معتصم	هلال
طاحه	غیاث	محمد	مقصود	همام
طیب	فضل	مختار	ناصر	
ظریفی	فضیل	مجید		

ايكى كلمه لى اولوب معنى جهتندن اضافه سى جائز شريعتجه كورك م اسملر
 عبد لفظى الله تعالى نك اسملر نندن بر اسمينه اضافه بر لان

عبد الرحمن	عبد البارى	عبد الحليم	عبد الرزاق	عبد المنان
عبد الله	عبد الناصر	عبد الحكيم	عبد الازل	عبد الحنان
عبد الله	عبد الوهاب	عبد الجبار	عبد الجليل	عبد الخبير
عبد الرحيم	عبد القيوم	عبد السعادت	عبد الجميل	عبد الرقيب
عبد الكريم	عبد الحى	عبد الغفار	عبد الكبير	عبد الواحد
عبد الغنى	عبد الاحد	عبد القفور	عبد الرشيد	عبد القاهر
عبد الخالق	عبد الصمد	عبد اللطيف	عبد الملك	عبد البديع
عبد العلام	عبد العليم	عبد الفتاح	عبد القادر	عبد القدوس

رحمن قلى | خدا قلى

ایکی کلمہ لی اولوب دین لفظینه اضافه بر له اولغان اسمار اضافه سی معنی
جهتندن جائز شرعاً منہی بولماغان اسمار بونک کبیلر اول زمانده مدح قصدی
بر له لقب اولوب استعمال اولنمش صنکره کلنلر ینکاتوغان بالاغه قویغانلر .

شمس الدین	کمال الدین	برهان الدین	شیخ الدین	فصیح الدین
نجم الدین	حسن الدین	منہاج الدین	تاج الدین	زین الدین
قہر الدین	عین الدین	بہاء الدین	سیف الدین	فخر الدین
سراج الدین	علاج الدین	نظام الدین	نور الدین	فصاح الدین
صلاح الدین	علم الدین	عمی الدین	غیاث الدین	اکمل الدین
جمال الدین	شرف الدین	ضیاء الدین	فاضل الدین	عارف الدین
عماد الدین	ناصر الدین	شہاب الدین	صدر الدین	فراح الدین
جلال الدین				

نبينا صلى الله عليه وسلم نك زمان سعادترنده بولمايوب منك يل لرون دقندن
 صكره ايران وتوران غلقى كىي عجم لرون باشلايوب طائفة لرده شهرتلا نكان
 ايكي اسمنى بر كىي قبلوب ويره تورغان اسملر احمد كراى احمد صادق
 محمد جان كبيلر تركيب اضافى تركيب توصيفى اولور غه صالح اولمايوب
 اضافه نك شرط لرى بولنما دقندن مهمل ومعنى سز بولوب قالادر شريعت
 اسلاميه چه كور كم اولان اسملر يوقار يده يسلر دقندن صالح موسى ابراهيم
 وغيرى انبياء و صحابه و سلف لرون اسملر يدر بر بالاغه خصوصا احاد ناس
 بالاسينه اوزينك سيدى و پيغمبرى اولان ذات شريف نك اسمنى قوبوبده
 قويدقندن صكره اول بالانى سوء خطاب بر اه شلته لاو چيگ بولور ايد كنى ده
 فكر لامي آنيده كچكنه صاناب آكا دغى بر صحابه كرام نك اسمنى قوشوب
 محمد على كىي اسملر ويرمك اتا بابا لرمردن كورله قالغان بولسه ده قهسبين
 اسماء يعنى شرعا قوشلغان كور كم اسم نك چيكندن چقدقى ايچون كور كم
 دكلدره بلغار خان لرى زماننده خان روعلر نندن بر كهمه كورى قريه سندن
 ظهور ايتد كى مناسبتى بر اه اوغلى حاجى كرى ديب تسميه قيلدقندن
 صوگ بالالارى سنت كور ب اسملر ينك آخري نه كرى قوشوب شوگا
 اياروب احاد ناس سيد كرى كىي اسملر ويره قالملار بوايسه بعلبك اسمى
 كىي معنى سز مهمل قالدىق ايچون كور كم بولما دى

احمد صادق	محمد جان	نور محمد	احمد ذا كبر	ولى احمد
محمد فاتح	محمد قاسم	خواجه احمد	محمد وافي	ظريف جان
ايشه محمد	محمد خان	حسن بصرى	محمد زكى	عارف جان
احمد على	محمد ظريف	شهس محمد	احمدولى	بيك محمد بيك طاهر

حضرت آدم علیه السلام دن نبینا صلی الله علیه ووسام زمانینه چه اولغان
اسملرنک مشهورلرنی کور کرهلم

شاپور	لاوی	ایرج	لاوز	آدم
رجبعم	حمل	مروان	سورنون	شیت
فرسی	اسفندیار	ملکان	الصین	کیومرث
مزیمه	بهمن	ارعوان	غوص	انوش
قصی	میدک	بلبا	عہلاق	سیامک
کلاب	فاحش	نودر	سحاریب	کیامک
دراب	شاروح	هشنگ	عاد	مواهلان
احنبا	اخر	کیقباد	شالح	قینان
جوذر	اشحویل	افرسیب	ضحاک	هوشنگ
خسرو	فیروز	زال	جمشید	مهلابیل
یزدجرد	هرمز	رستم	کرشاسیب	یورد
کنانه	نزار	ناحور	ثمود	متوشاح
هاشم	مره	تارح	شدید	لمک
ساسان	لاوی	کیکائوس	عابر	حام
علقمه	سحاریب	نهرود	فریدون	سام
ایران	لرحبا	سباوش	نریمان	یافت
ارووان	بهرام	باغور	عبیر	یام
هلاش	مدرکه	هازر	ماشح	قنطور
غالب	عدی	کیخسرو	فالح	ارم
فهر	مصعب	لهواسب	سام	ار فحشد

اموص	عدنان	حجل	افرايم	طالوت
اردشير	لوى	يهوده	دارا	جالوت
سابور	معد	كعب	نقيب	

نبينا صلى الله عليه وسامدن صوڭ عرب اسلامز ينك مشهور اسملى

المتوكل على الله	المنتصر بالله	يزيد	هارون رشيد
القاھر بالله	المتقى بالله	مهدي	مطبع الله
مروان	هشام	امين	طاهر بامر الله
المعتصم بالله	معاوية	مأمون	المستعين بالله
المسترشد بالله	الراشد بالله	طابع بالله	
المكتفى بالله	المقتدر بالله	المعتضد بالله	

انبيا واوليا واسلافى كرامدن بفض مستحق ذات شريفاره مخصوص مدح
وعنوان ايچون اولان اسملى ويرمك نبينا صلى الله عليه وسلم نك بره اسملى
كهسه بي تزكى نفسها ديو او خشاتماي زينب اسمينه آلوشدر دقي روايت
ايدلديكينه بناء كور كامالك نك اولچاوندن اوزدقي ايچون بو اسملى ويرمك
كوركم دكلدر خصوصانبي الله اسمي ويرمك يالغان سوز و اشدر

صفي الله	كليم الله	ولي الله	قطب الابرار	شيخ الاسلام
حبيب الله	سيف الله	عين الله	خير الوري	خير الاسلام
فخر الدين فخر الاسلام				

بولار کبی اسملرنی ویرمک موافق دکلر.

منصب و عنوان اسملری برله تسمیه ایتمک یابر مآثور بولغان اسمنی کچکنه صاناب ملادیگان کلمه کادخی بر اسم قوشوب اسملاو کبی لر مکه ۶ اسلامیه طرفندن ۹۶ نچی یل ۱۳۱۳ نچی مارتده بوندای اسملرنی ویرماسونلر دیو تنبیه و نصیحت ایلمش در.

جهله مزاجل و تعصب لر مزی تاشلاب انصافه کلمه لم.

مرغوب بولمغان اسملر.

شاهی بک	تبر کی	واعظ	میر سید	ملا احمد
محمد یار	تبر پولاط	وارث	سلطان کری	ملا محمد
یار محمد	دولت بای	بیگ محمد	احمد سلطان	ملانور
شهرس یار	دولت شاه	بیگ تبر	مفتی	ملا جان
حسن یار	دولت کری	بیگ طاهر	مدرس	حاجی احمد
صوفی یار	دولت خان	بیگ قل	معلم	سید جان
منگلی بای	بدمشاه	تبر خان	محتسب	سید کری
منگلی احمد	بیگ چنتای	تبر شاه	قاضی	سید خواجه
منگلی جان	بیگش قل			

بوندای اسملرنی قویهاق موافق دکلر.

دولت	بحر	ایش	بانو	ابو
زاده زاهد	تبر	بیگ	بای	اصل
ذو ذی	شاهشاهی	بیکه	بی بی	ام
عین عینی				

بولفظلرنی بر اسمکه قوشوب هم قوشمای اسم ویرمک تبوش دکلر

قز بالارغه قوبارغه كوركم اسملر.

مریم	عابدہ	سالیہ	راحہ	آمنہ
مخلصہ	عالیہ	شریفة	راضیہ	آسیہ
مستورہ	علیہ	شمسیہ	رحیمہ	باکرة
ماریہ	فاتحہ	صابرہ	رقبہ	ثانیہ
ماہرہ	فاطمہ	صحبہ	روضہ	ثالثہ
مرحبہ	فائضہ	صاحبہ	زینبہ	جمیلہ
مکرمہ	فاخرہ	صفیہ	زاهدہ	جعدہ
مطہرہ	فریدہ	صوفیہ	زکیہ	حسنیہ
مفتوحہ	فریحہ	طاهرہ	زہرہ	حلیہ
معصومہ	فرحبہ	طیبہ	زینب	حفصہ
معلومہ	کریمہ	ظاہرہ	زیتونہ	حمیدہ
منبرہ	کاملہ	ظہیرہ	سارہ	حمیدیہ
مکسنہ	لطیفہ	ظریفہ	سامعہ	حیاء
مغفورہ	مدحبہ	عائشہ	سادسہ	حنیفہ
محمودہ	مسلمہ	عزیزہ	سابعہ	اقلیمیہ
مولودہ	محبوبہ	عطیہ	ساترہ	حوا
منصورہ	مخفیہ	عارفہ	سخبہ	خادمہ
مختومہ	مرفوعہ	عالیہ	ساجدہ	حامدہ
ناظمہ	مرضیہ	عطیفہ	سعدہ	خامسہ
نسبہ	مخترمہ	عقیقہ	سعیدہ	رابعہ

ترکر پادشاهه سلطان دیرلر • صارت یعنی تاجیکلر پادشاه لرینه
 امیر دیرلر • تاتارلر پادشاهلرینه خان دیکانلر عربلر امام دیرلر. امیرنک
 اوغلبنه صارتلر امیر زاده دیرلر شونی قسقاتوب زادکانلر فی میرزا
 دیرلر بالاغه سلطان دیب یاکه سلطان فی براسمهکه قوشوب احمد سلطان
 کبی احمدخان امیرخان میرزا جان کبی مناسب دکدر
 دوغانیلره خاص اولان عنوانلر ملا آخون مدرس مفتی اسماری برله
 یاکه براسمهکه قوشوب قویماق دخی موافق دکدر علمده معنی مراد
 دکل نه اسم بولسه ده مساوی بولمق کک ديو سوال طبیعی نک جوابندک
 دیرمز نبینا صلی الله علیه وسلم نک اسملرده معنی جهتندن زیاده مدح
 و ذم اوزره اولمغان کورکم اسملر ویرمه اولان ارشادی جمله مزه جدل
 و نزاع مسلکنی قویب ادب و انصاف طریقتنه کیلماکه دلیل اوله بلور
 چونکه قواعد شرعیه مز نک مقتضی سی مسائل اعتقادیه مزی ادله قطعیه
 برله اثبات ایدوب باشقه سننده مسئله سنه کوره دلیل اولسه متقن
 اولان علمانک تمیزه اقتدارلره وارد

وطنه زدن خانلر تصرفنده اولدقمن زمانده بوکمی اسملری کوب قویغان
 لر بونلری قویماق درست بولسه لرده رغبتسن اولدق ایچون کورکم دکدر

جوچی	مغلی	توقایتهور	تومغان	آبای
ایلبارس	قره چوره	توناج	پهماج	ایکلدی
ممت	بایدوست	اسمن	المکاج	اغول
نوعاش	مولش	بیکانای	آیتقل	سعاسان
جایان	ایلای	شونقار	یانغرچی	مستاق